

Ústav klinické biochemie a patobiochemie
UK 2. LF a FN Motol
V Úvalu 84, 150 06 Praha 5, tel. 224 435 300, fax 224 435 320
přednosta: prof. MUDr. Richard Průša, CSc.

ISO 9001:2009

Oponentský posudek disertační práce MUDr. ing. Jana Vejvalky

„Terminologická analýza Mezinárodní klasifikace ošetrovatelské praxe“

Předložená disertační práce má 101 stran, 6 tabulek, 6 obrázků, 3 přílohy. Autor v práci cituje 37 recentních publikací. Autor průběžně publikoval výsledky své práce v zahraničí. Na Web of Science má 8 záznamů, z toho 3x je autor, zatím však bez citačního ohlasu. Práce byla vypracována na Ústavu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty UK pod vedením doc. MUDr. Milana Špály, CSc.

Disertační práce je členěna tradičně. V úvodu na 20 stranách autor zpracoval základní informace o problematice informačních technologií ve zdravotnictví, lékařské a zdravotnické informatiky, vědeckých lékařských informací. Kapitola obsahuje také teoretickou část věnovanou definici zdraví, úskalím zdravotnické informatiky, zdravotnickým datům, systémům zdravotní péče a personalizované medicíně.

Cílem práce MUDr. ing. Jana Vejvalky byla analýza systému terminologie ošetrovatelství Mezinárodní klasifikace ošetrovatelské praxe v kontextu lékařské a zdravotnické informatiky.

V práci jsou rozebírány příčiny obtížného pronikání informačních technologií do zdravotnických aplikací, rozdíl v náhledu na podstatu informace mezi zdravotnickými obory a informačními technologiemi a subjektivní charakter zdraví jako předmětu zdravotnictví.

Za významnou kapitolu považuji část věnovanou reprezentaci znalostí a dat. V této kapitole se autor věnuje lékařským algoritmům, indikátorům a jejich transformacím. Jako možné řešení práce ukazuje sémantické párování zdravotnických dat s algoritmy, které tato data zpracovávají. Toto autorem navrhované řešení vychází z husserlovské fenomenologické tradice a odpovídá sémiotice Ch. E. Peirce. Autor zdůrazňuje, že sémantické párování však musí být

založeno na spolehlivém a dostatečně věrném popisu významů používaných pojmů a vztahů mezi nimi. To vyžaduje dle autora potřebu kvalitního systému terminologie.

Ve třetí a čtvrté kapitole (stěžejní část) autor v práci popisuje východiska, historii vzniku a strukturu systému terminologie pro ošetřovatelství (ICNP). Kriticky rozebírá důsledky užití multiaxiální hierarchie pro organizaci ošetřovatelských pojmů v prvních pracovních verzích klasifikace, vysvětluje okolnosti vzniku české verze terminologie a na příkladech ukazuje změny, ke kterým došlo při přechodu z pracovní beta-verze na první produkční verzi ICNP. Nové verze ICNP zcela změnilly strukturu multiaxiální hierarchie a nahradily ji v současnosti vhodnější ontologií. Na příkladech z terminologie jsou také předvedeny některé důsledky požadavků na strukturu terminologie. Týká se to hlavně důsledků disjunkce sousedních tříd v ontologii ICNP.

Součástí práce bylo vytvoření trilingválního frekvenčního slovníku (přibližně 6000 slov) tří paralelních verzí ICNP-beta: anglické, české a slovenské. Pro podporu odhalování problematických míst českého překladu autor prezentuje návrh jednoduchého algoritmu.

V kapitole Závěry autor jasně a přehledně formuluje dosažené výsledky, z kterých vyplývá, že cíle práce byly splněny. Z formálního hlediska lze konstatovat, že práce je napsána na vysoké stylistické a grafické úrovni.

Závěrem lze konstatovat, že práce MUDr. ing. Jana Vejvalky se zabývá velmi aktuální problematikou výzkumu se vztahem ke klinické medicíně a lékařské informatice. Práce splňuje požadavky disertační práce a přináší řadu nových poznatků. Autor prokázal schopnost samostatné vědecké práce.

Dle výše uvedených skutečností doporučuji, aby byl MUDr. ing. J. Vejvalkovi na základě úspěšné obhajoby disertační doktorské práce udělen titul Ph.D.

Prof. M
přednosta Ústavu klinické bi

JK 2. LF a FN Motol

Praha, 17.5.2012